

1. Magyar költők

Egy költő munkásságát sokszor könnyebb megérteni, ha ismerjük az életrajzát is. Egy rövid összefoglalóban bemutatunk három magyar költőt a felvilágosodás és romantika korából. Feladata a dokumentum elkészítése az alábbi leírás és minta alapján. Munkájához használja fel az UTF-8 kódolású *eletrajzok.txt* szövegállományt, valamint a *berzsenyi.jpg*, a *kazinczy.jpg*, a *kolcsey.jpg*, az *ido.png* és a *minta.png* képállományokat!

1. Hozza létre szövegszerkesztő program segítségével az *eletrajz* állományt a program alapértelmezett formátumában az *eletrajzok.txt* állomány felhasználásával! A dokumentumban ne legyenek felesleges szóközök és üres bekezdések!
2. Legyen a dokumentum álló tájolású és A4-es lapméretű! A bal és a jobb margót 2,75 cm-re, a felső margót 2,5 cm-re, az alsó margót 2 cm-re állítsa be!
3. A dokumentumban mindenhol Times New Roman (Nimbus Roman) betűtípussal jelenjen meg a szöveg! Az élőfej, élőláb legyen 13, az életrajzi leírások szövege pedig 10 pontos betűméretű!
4. A dokumentum élőfejében az első oldalon a „Magyar költők életrajza”, a második oldalon „Felvilágosodás és romantika” jelenjen meg a mintának megfelelő stílussal és elrendezéssel!
5. A dokumentum élőlábjában alkalmazzon automatikus oldalszámozást!
6. Az oldalszámok elé szúrja be a *minta.png* képet! A kép szélességét állítsa 4, a magasságát 0,5 cm-re! A képet tükrözze a mintának megfelelően, és helyezze el az oldalszámok után is!
7. A költők életrajzánál minden bekezdés első sorát húzza be 0,6 cm-rel! A bekezdések előtt 0, utána 3 pontos térköz állítson be, és a sorköz egyszeres legyen! A szöveg elrendezése sorkizárt legyen!
8. A költők nevét, születési és halálozási dátumát a költőkről szóló bekezdések elején állítsa félkövér stílusúra!
9. A költők képeit helyezze el a mintának megfelelően! Az oldalarányok megtartása mellett a képek magasságai legyenek egységesen 4 centiméteresek!
10. Szúrjon be a szövegbe egy oldaltörést, hogy a Kölcsey Ferencről szóló bekezdések a második oldalon kezdődjenek!
11. A második oldal alján készítse el az *ido.png* kép és szövegdobozok segítségével a minta szerinti időszalagot! A szövegdobozok érintsék, de ne fedjék egymást, és színezésükre az élőfejben alkalmazott szürke színt használja! A szövegdobozok azonos magasságúak legyenek, és elhelyezésük, szélességük az időtengelyen a költők születési és halálozási évszámát mutassa!

40 pont

Minta a Magyar költők feladathoz:

Felvilágosodás és romantika

Kölcsy Ferenc (1790–1838) Szolnakeren (Szilágy megye) született. Szülei középiskolások, nemesek, anyja erdélyi. Gyermekkorában himnő szövevényként feltételező betegségekben szenvedte el fél szemé elvesztését. Tizenkét évesen árván maradt. Sokat betegeskedő, főkénty tesztált ember volt. Házaságot nem kötött, de testvéröccse halála után annak fiát, Kölcsy Kálmánt saját gyermekeként, örökösként nevelte.

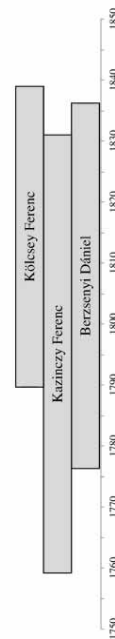
Tanulmányait Debrecenben, a református kollégiumban és a pesti egyetemén végezte (jogi tanulmányai mellett filozófiai is hallgatót 1808-tól). Itt és olvasott műveiben (nemzeti, görögül és latinul, de jogi felkészültsége is kiváló volt). Még debreceni diákjaként szoros barátságot kötött a kor legelső ismertét két közelet szerzőjével, Szemere Pállal. Együtt kezelték hozzá a felvilágosodás kori francia irodalom és filozófia tanulmányait, és az ő hatására fordultak a francia nyelv tanulmányai felé is. Az ő és szomszédjainak fordult az okort, görög irodalom és a pesti egyetem felé.

Nyelvjáratás harcaiban Kazinczy felkérésére Szemeréivel közösen írták a *Feleletet a Mondolátira* (1815) című pamfletet – világszét az országok lapjainak (Mondolati). Tulajdonképpen ez a munka tette országosan ismertté nevét. Ezenkívül a tartózkodás füzete *Kazinczy asszony trüszé*”-éhez is megírta a bevezető szöveget. Kazinczy hosszú időn keresztül mesterséket taníttatott, és Szemeré Pal. Vitkovics Mihály, Horváth István). Kazinczyt hosszú időn keresztül mesterséket taníttatott, és Szemeré Pal. Vitkovics Mihály, Horváth István). Kazinczyt hosszú időn keresztül mesterséket taníttatott, és Szemeré Pal. Vitkovics Mihály, Horváth István).

Élete végén gazdálkodást elsádló bírókban (Ámosd, Szödömeter, Szatmárcseke), de emellett szerepet vállalt a korabeli kulturális, irodalmi életben és a megyei politikai közéletben is. Írásainak részét az 1811-től a karoli korszakig, 1804-ben szerkesztette Tudományos Gyűjteményben jelentette meg, később maga is szerkesztette Szemerésszel közösen irodalmi-észlelti folyóiratot Élet és Literatura címmel. (A folyóiratnak öt kötetet jelent meg, rendszertelen időközönként 1826-29 között.)

[illegible]

A közelebből való kényszerű visszavonulás nem jelentett Kölcsény számára szakítást a politikával. Hivatalos ügyekben tett utazása során megfigyelt, és ismételten megbetegedett. Amíg is győge szervezete már nem bírt ellenállni az újabb betegségnek, 1838 augusztusában, 48 éves korában meghalt.

2

Magyar költők életrajza

Berzsenyi Dániel (1776–1836) nyugat-dunántúli jómódú középbirtokos nemzsi családban született Hetyén (mai neve Egyházashetyén). Családjában a hagyományos emesi élet- és nemzetfelelősnak megfelelő életformát sajátította el: a gazdálkodás, az élelnek és jól megérfi a görög és római klasszikusok tanulmányozásával, a azafias kötelesekedat nem zárta ki a Habsburg-uralkodók iránti hűséget.

1790–95 között a soproni evangélikus líceum tanulója volt. Nem tanulmányi eredményével, hanem testi erejével és fektetett természetével tűnt ki tanulócsúcsra. Iskolaelevenben mégis sokat izgalt, szellemi látkörre a főleg nemeket lakta olgárosult városban. 1793-ban pár hétre megszállt Sopronból és katonának állt, majd hamar hazament. Haynau, A rá következő évből apja ismét visszavitte megszállt, ezáltal apja nyárbátyjához Niklára.

...telesege az akkor 14 éves Dukai Takács Zsuzsanna. Ettől kezdve önállóan is, előbb Sompéthyben, majd 1894-től Niklán, Gondos, jó gazdálkodó volt, aki a gazdasági életben is részt vett. A család gazdasági mezei szorgalmazói. Elkötötték a közeli Kossósból evangélikus lelkészt, Kazinczy Ferenc barátját, hogy Persenyi Mihálynéék első gyűjteményét, hevenhát verset ő juttassa el Kazinczyhoz 1898-ban, adata bízata Persenyi.

Ér 1813-ban jelentették meg nyomtatásban, de már az előző években is levelézési és levelezési a szellemi-irodalmi élet számos fontos egyéniségével: Kazinczy, és a pesti írók, emellett Pálffy, Kóssuth, Fehér, Bercsényi jól ismerté Kazinczyt, és a pesti írók találkoztak, foglalkoztak a társadalmi, közéleti kérdések, nem volt igazán közor közéletünknek inkább kívülről szemlélte, de néhány korabeli politikusnak (pl. báró Károlyi bárónak) is. Politikai nézetekben alkatilag hűség, nemessé szemlélt a kor kérésű, ugyanakkor vívid, önmérsző, befelé forduló alkata miatt is sok népszerű a reformerekéül. Naplóját például gyűjtötte, Ferenc császár is uralkodónak

Kazinyer Ferenc (1759-1831) a Bihar megyei Érsemlyénben született, nemesei családban. Szárspatosként végzte, filozófus, jogtört, teológus hallgató. A joggyakornokként dolgozott Kassán. Eperjesen és Pesten 1779-1784 közt. Pesti joggyakorlásra ítélték jogfelmunka volt. Itt ismerkedett meg Ráday Gedeonnal, akitől a híres íródomterkes (nyugat-európai) verses szabályait tanulta meg. 1784-ben a miskolci szabadságoművés pályára írták fel. Orpheus álneven.

1788-ban Batsányi Jánossal és Baróti Szabó Ádáddal közösen megindította az első magyar folyóiratot, a Magyar Museumot, de már a nyitó cikk körül viták keletkeztek Kazinczy és Batsányi közt. Kazinczy végül kivált a lapról, és két év múlva önálló lapot szervezett: Orpheus címen, mely 1790–91-ben mindössze nyolc számat ért meg.

a Martinovics által szervezett Reformátorok Titkos Társasága nevű titkos egyesületébe. Még ebben az évben letartóztatták, a jakobinusok perében először halálra és főtörőkére ítélték. Hat és fél évig raboskodott (2387 nap) Spielberg, börtönjeiben. A fogság éveiben tanult, írt és fordított. 1801 júniusában szabadult.

ette a nála húsz évvel fiatalabb Török Sophie-
t. Pénteken megye levéltára lett napi tíz góras
születés. 1828-ban Pestre utazott
szegényben, de nem kapta meg a titkár által
1830-ban az Akadémia tagjává
tételre jelölését. Utolsó évtelven írta
meg a *Magyar nyelv és irodalom* című
művét. 1831-ben a felvidéki kolerajárvány egyik
áldozata lett. Halálát a kolerajárvány egyik
áldozata lett.

—

2. Az internet története

Ebben a feladatban az internet kialakításában nagy szerepet játszó emberek munkásságáról kell weboldalt létrehozni. A feladatban két weboldalt és egy képet kell majd elkészítenie. Az oldalakhoz használja fel a megadott mintát, illetve forrásként az UTF-8 kódolású *szoveg.txt*, a *vannevarbush.jpg* és a *memex.jpg* állományokat!

Amennyiben a rendelkezésre álló weblapkészítő program nem támogatja a táblázatok készítését, a táblázat cellái helyett alkalmazhat a végleges elrendezésnek megfelelő lapbeállításokat illetve szövegdobozokat.

1. Készítse el a weboldal tetején megjelenő 600×200 képpontos képet a leírás és a minta alapján! A képet *cim.png* néven mentse!
2. A kép háttérszíne világoskék RGB(177, 199, 223) színű legyen! Erre fehér színnel és talp nélküli betűtípussal írja 0-k és 1-ek véletlenszerű sorozatát úgy megválasztva a betűméretet, hogy a mintának megfelelően hat sorral töltsse ki a képet!
3. Az így elkészült képre írja ki „Az internet története” szöveget a minta szerint! A cím szövege legyen lila RGB(102, 101, 132) színű, talpas betűtípusú és körülbelül háromszor nagyobb betűméretű, mint a 0–1 sorozat! A címet két sorban írja ki, de ügyeljen arra, hogy ne lógjon ki a képből és a szövegek ne fedjék egymást!
4. Hozzon létre két weblapot *tortenet.html* és *bush.html* néven! Mindkét weboldalt – azonos módon – az alábbiak szerint hozza létre:
  - a. Az oldal háttérszíne világosszürke (#E0E0E0 = RGB(224, 224, 224) kódú szín), a szöveg színe fekete, a linkek minden állapotának színe lila (#666584 = RGB(102, 101, 132) kódú szín) legyen!
  - b. Az oldal alapjának készítsen egy 650 képpont széles, 1 soros és 1 oszlopos, szegély nélküli táblázatot! A táblázat legyen középre igazított, a cellamargó és a cellaköz 0 pontos! A táblázat háttérszíne legyen kék (#5C6B7B = RGB(92, 107, 123) kódú szín)!
  - c. Ebbe a táblázatba készítsen egy 600 képpont széles, 4 soros, 4 oszlopos táblázatot! A táblázat vízszintesen legyen középre igazított! A táblázat háttérszíne legyen fehér! A cellamargót 0, a cellaközt 1 képpontosra állítsa!
  - d. A belső táblázat első sorában vonja össze a cellákat, és ide illessze be az elkészített *cim.png* állományt! (Ha nem tudta elkészíteni a címet, akkor a *helyettes.jpg* állományt illessze be!)
  - e. A 2. és 3. sor celláinak háttérszíne legyen világoskék (#CDDBE0 = RGB(205, 219, 235) kódú szín)! A cellák magassága 35 pontos legyen!
  - f. A 2. és 3. sorba a *szoveg.txt* állomány első két sorában található neveket illessze be a minta szerint! A neveket vízszintesen és függőlegesen igazítsa középre!
  - g. A táblázat 4. sorában vonja össze a cellákat!
5. A *tortenet.html* lapon a belső táblázat 2. sor első cellájában lévő „**Vannevar Bush**” névre készítsen linket! A link a *bush.html* oldalra mutasson!
6. A belső táblázat 4. sorának összevont cellájába illessze be a *szoveg.txt* állományból a bevezető részt! A „**Bevezető**” címet formázza félkövér betűstílussal, és állítson be az alapértelmezetnél nagyobb betűméretet! A cím és a szöveg elrendezése a mintának megfelelő legyen! Ügyeljen a bekezdések kialakítására!

7. A bevezető utolsó mondata előtt lévő „**Forrás**” szóval kezdődő két sor betűméretét állítsa az alapértelmezettnél kisebbre! Az itt található webcímet alakítsa hivatkozássá, ami az adott lapra mutat!
8. A *bush.html* lapon az elkészített képre (*cim.png*) állítson be hivatkozást, amely a *tortenet.html* oldalra mutasson! Ezen a lapon ne legyen hivatkozás Vannevar Bush nevére a belső táblázat második sorában!
9. A *bush.html* oldalra a belső táblázat 4. sor összevont celláiba illessze be a *szoveg.txt* állományból a Vannevar Bushra vonatkozó szöveget! A nevet és a születési, halálozási dátumot tartalmazó sort formázza félkövér betűstílussal, és állítson be az alapértelmezettnél nagyobb betűméretet! A címet és a szöveget rendezze el a mintának megfelelően! Ügyeljen a bekezdések kialakítására!
10. Vannevar Bush munkásságáról szóló szöveg első bekezdéséhez szúrja be a *vannevarbush.jpg* képet! A képet igazítsa a minta szerint! A képhez állítson 5 pontos jobb és bal margót!
11. A szöveg harmadik bekezdése után középre illessze be a *memex.jpg* képet!

30 pont

Minta:

cim.png

Az internet története

Vannevar Bush	Paul Baran	J.C.R. Licklider
Robert Metcalfe	Douglas Engelbart	Vinton Cerf

Bevezető

Az elmúlt évtizedekben világszerte sok számítógép-hálózatot hoztak létre, amelyek ma már a világban mindenhol megtalálhatók. Ezek a hálózatok egymással összekapcsolódnak, és az így keletkező hálózatokat internetnek nevezzük. Az internet tehát a hálózatok hálózata. A hálózatok felépítése (mint például a királyok királya), hanem egyszerűen álló összetett rendszerről van szó.

Alkalmazható persze, hogy a sok, egymástól független számítógép-hálózatot egy sor technikai problémát kellett leküzdeni. Hiszen különböző, egymással együttműködni nem tudó (nem kompatibilis) gépekkel kellett volna ezek egységessé, illetve összekapcsolhatóvá válnak. A legnehezebb feladat az volt, hogy a hálózatok közötti kommunikáció minél egyszerűbb legyen, és a legbiztonságosabb legyen, így rövidesen ez terjedt el mindenütt a világban.

Forrás: Társas Híradók híradása az internet (2000. évi. 1. szám)

Az alábbiakban néhány olyan emberrel ismerkedhetünk meg, akik az internet kialakításában játszottak szerepet.

Az internet története

Vannevar Bush	Paul Baran	J.C.R. Licklider	Lawrence Roberts
Robert Metcalfe	Douglas Engelbart	Vinton Cerf	Robert E. Kahn

Vannevar Bush (1890-1974)

Vannevar Bush Roosevelt elnök tudományos tanácsadója volt. 1946 és 1947 között, Bush elnöke volt a "Joint Research and Development Board"-nak. Ebből a szervezetből született meg később az ARPA.

1945 júniusában, az Atlantic Monthly című folyóiratban publikálta az "As we may think" című tanulmányát, és ezzel gyakorlatilag lefektette a hipertext koncepciójának alapjait.

Bush egy olyan gépezetet álmódott meg, amely megkönnyítene az egyre halmozódó tudásmennyiségben való eligazodást. Az asztali Memex (MEMory EXtender) mikrofilmeken tárolná az információkat és egyedi, az emberi szem számára láthatatlan kódok alapján kínálta ezekhez azonnali hozzáférést.

A gép igazi útja az ebben a dokumentumban való eligazodás módja. A hagyományos adatszerkezetével, azaz a könyvtárak alfabetikus, illetve szigorúan hierarchikus információrendszereivel szemben, a Memex egy személyre szabható, nem hierarchikus, hanem a gondolkodásunkhoz igazított rendszer volt.

3. Körverseny

A kerekpár az egyik legnépszerűbb sport, a Tour de France pedig az egyik legismertebb sportesemény. Ennek mintájára rendezték meg a 8 szakaszból álló Érettségi körversenyt, amelyen 9 fős csapatok vettek részt.

A versenyen egyéni és csapateredményt egyaránt számoltak. Az egyes szakaszok (és az összetett verseny) legjobb eredménye mindig a leghamarabb célba érő versenyző ideje. Az egyéni eredmény az időeredmények egyszerű összeadásával áll elő. A csapateredménybe pedig minden szakaszon a csapat harmadik célba érőjének időeredménye számít bele.

Az alábbi feladatban csak az informatika csapat eredményeit dolgozzuk fel.

Táblázatkezelő program segítségével oldja meg a következő feladatokat!

A megoldás során vegye figyelembe a következőket!

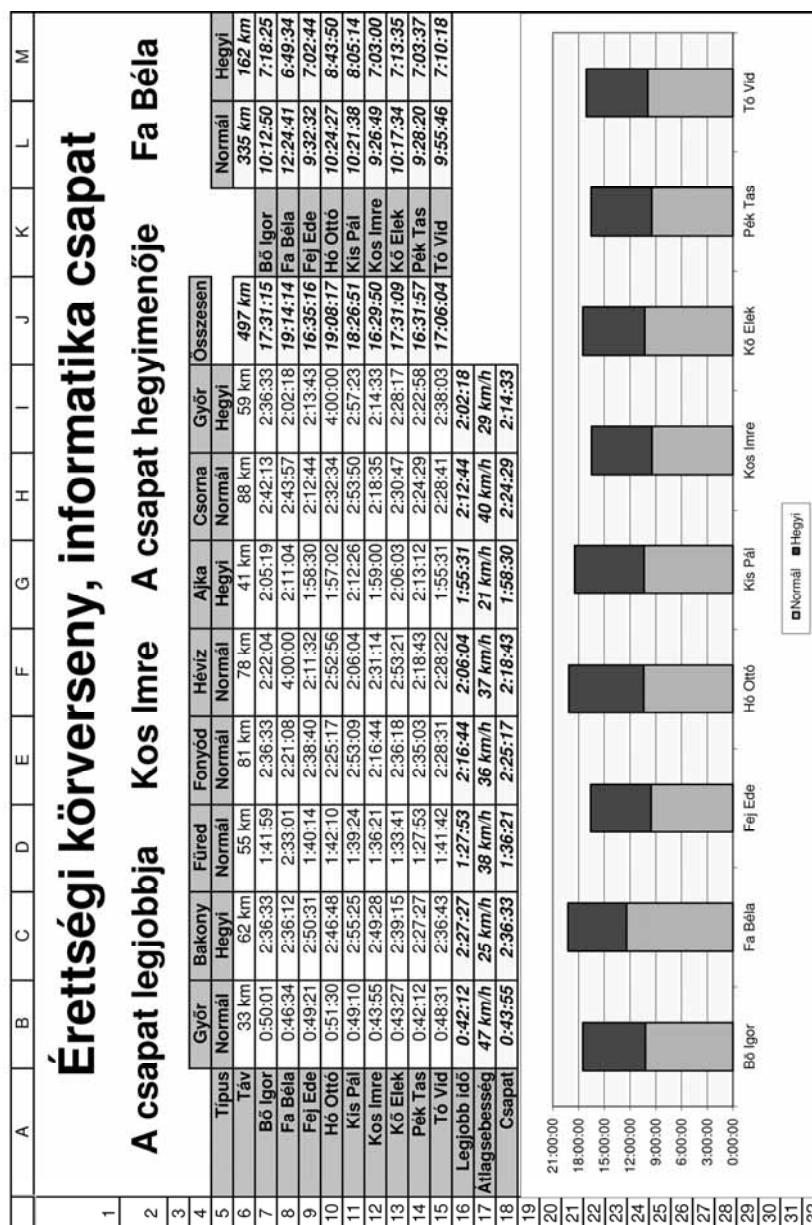
- *Segédszámításokat az N oszloptól jobbra illetve a 40. sortól lentebb végezhet.*
- *Amennyiben lehetséges, a megoldás során képletet, függvényt, hivatkozást használjon, hogy az alapadatok módosítása esetén is a kívánt eredményeket kapja!*
- *A részfeladatok között van olyan, amely egy korábbi kérdés eredményét használja fel. Ha a korábbi részfeladatot nem sikerült teljesen megoldania, használja a megoldását úgy, ahogy van, vagy írjon be egy valószínűnek tűnő eredményt, és azzal dolgozzon tovább! Így ugyanis pontokat kaphat erre a részfeladatra is.*

1. Töltse be a *kor.txt* tabulátorokkal tagolt, UTF-8 kódolású szövegfájlt a táblázatkezelőbe, és mentse el *kerekpar* néven a táblázatkezelő alapértelmezett formátumában! Az importálás során ügyeljen az időtípusú adatok helyes kezelésére!
2. Az adatok helyét módosítsa úgy, hogy a „**Típus**” szót tartalmazó cella az A5 legyen!
3. A táblázat első két sorának megfelelő celláiban a versenyzők nevének kivételével helyezze el a mintán látható szövegeket! Ügyeljen a cellaösszevonásokra!
4. J oszlopban határozza meg az egyes szakaszok hosszának és a versenyidőiknek az összegét!
5. A B16:I16 tartományban határozza meg az egyes szakaszokon született legjobb időeredményt!
6. A B17:I17 tartományban adja meg, hogy a legjobb időeredményt elért versenyző milyen km/h-ban mért átlagsebességgel tette meg a távot! A szakasz km-ben megadott hossza a 6. sorban található.
7. A csapateredmény meghatározásához minden szakasz esetén számítsa ki a csapat harmadik legjobbjának időeredményét! Az eredményeket a 18. sorban tüntesse fel!
8. A K oszlopban jelenítse meg a versenyzők nevét oly módon, hogy az A oszlopbeli módosításokat automatikusan kövesse!
9. Az L6:M15 tartományban az adott típusú szakaszokhoz tartozó értékek összege jelenjen meg! A feladat megoldásához az L6 és M6 cellákban alkosson az oszlopon belül hibamentesen másolható képletet! A képlet legyen helyes akkor is, ha esetleg valamelyik szakaszt átminősítik!
10. Rendezze az eredménytáblát a versenyzők neve alapján növekvően!
11. Az E2 cellában határozza meg a csapat legjobb összidőt elért versenyzőjének nevét!

12. Az L2 cellában határozza meg a csapat hegymenőjének nevét! (Hegymenő az, aki a hegyi szakaszokon a legjobb összesített időeredményt érte el.)
13. Készítsen diagramot a minta alapján, amelyről az egyes versenyzők esetén leolvasható, hogy az összidőben milyen arányt képviselnek a normál és a hegyi szakaszok! Az értéktengely skáláját a minta alapján alakítsa ki! A normál szakaszokhoz tartozó elemek színe legyen zöld, a hegyi szakaszoké barna, a rajzterületet formázza halványsárgára! A diagram az adatok alá kerüljön, azok szélességével egyező méretben!
14. A táblázat formázását alakítsa ki a minta alapján! A cellák formátumát a minta alapján állítsa be! A minta által mutatott tartományban az első sorban egy, a másodikban négy összevont cellát alakítson ki! Az első oszlop szélessége legyen – a minta szerint – nagyobb, a többi oszlop szélessége pedig azonos! A szegélyezett szöveges tartalmú cellák mintázata szürke, a számított számértékek celláinak mintázata pedig sárga legyen!

30 pont

Minta:

4. Barlang

Természeti értékeire minden ország büszke. Ennek megfelelően ezeket dokumentálják és nyilvántartásba veszik. Az engedéllyel látogatható magyarországi barlangok adatai állnak rendelkezésre a *barlang.txt* állományban.

1. Készítsen új adatbázist *nyilvantartas* néven! A mellékelt állományt (*barlang.txt*) importálja az adatbázisba a fájlnevvvel azonos táblanéven! Az állomány tabulátorral tagolt, UTF-8 kódolású szövegfájl, az első sora a mezőneveket tartalmazza. A **barlang** táblához adjon hozzá *id* néven egyedi azonosítót! A létrehozás során állítsa be a megfelelő típusokat és a kulcsot!

Tábla:

barlang (*id, nev, hossz, kiterjedes, melyseg, magassag, telepules*)

<i>id</i>	a barlang azonosítója (számláló), ez a kulcs
<i>nev</i>	a barlang neve (szöveg)
<i>hossz</i>	a barlang hossza méterben (szám)
<i>kiterjedes</i>	a barlang kiterjedése méterben (szám)
<i>melyseg</i>	a barlang mélysége méterben (szám)
<i>magassag</i>	a barlang magassága a bejáráshoz képest méterben (szám)
<i>telepules</i>	településnév, amelyhez a barlang tartozik (szöveg)

A következő feladatok megoldásánál a lekérdezéseket és a jelentést a zárójelben olvasható néven mentse! Ügyeljen arra, hogy a lekérdezésben pontosan a kívánt mezők szerepeljenek, felesleges mezőt ne jelenítsen meg!

2. Készítsen lekérdezést, amely ábécérendben jeleníti meg a 100 méternél mélyebb barlangok nevét! (**2mely**)
3. A barlangok régies elnevezése közé tartozik a „**lyuk**”, a „**zsomboly**” és a „**lik**”. Lekérdezés segítségével jelenítse meg azoknak a barlangoknak a nevét, amelyek őrzik ezeket a régi neveket! (**3regies**)
4. Készítsen lekérdezést, amely megadja, hogy az egyes településekhez hány barlang tartozik! A listát darabszám szerint csökkenően, a település nevével együtt jelenítse meg! (**4darabszam**)
5. Melyik a leghosszabb barlang? Lekérdezés segítségével írassa ki a barlang nevét és hosszát méterben! (**5leghosszabb**)
6. Lekérdezés segítségével listázza ki a „**Fecske-lyuk**” barlang településén található többi barlang nevét és kiterjedését! (**6fecske**)
7. Különlegesek azok a barlangok, amelyek bejáratához képest függőleges irányban ugyanannyit lehet mászni felfelé, illetve lefelé. Lekérdezés segítségével gyűjtsük ki azoknak a barlangoknak a nevét, amelyek magassága és mélysége legfeljebb 1 méterben tér el, és nem 0 mélységűek! (**7kozep**)
8. Készítsen jelentést, amely településenként csoportosítva jeleníti meg a barlangok nevét, hosszát és mélységét! A lista a település, azon belül a barlang neve szerint ábécérendben jelenjen meg! (**8felsorolas**)

20 pont